

vi Haab om, at det virkelig skulde lykkes os at gennemføre Reformen. Sagen syntes altsaa at være i bedste Gange. Paa dette Tidspunkt svøbte man ikke fra den daværende Regerings Side, saaledes som nu, naar der var Tale om Landstingets Opløsning og de kongevalgte Landstingsmænds Opløselighed, sit Svar ind i uldne Talemaader, idet den daværende og for Resten ogsaa den nuværende Justitsminister ved et Møde samme Sommer klart og tydeligt udtalte, at Landstinget baade kunde og burde opløses, naar det var nødvendigt, og at de kongevalgte selvfølgelig ogsaa kunde opløses. Saa selvfølgelig saa Justitsministeren i det første Venstreministerium paa den Sag. Der var ingen Tvivl om den Ting. Man listede sig ikke den Gang fra Regeringens Side omkring paa Hosesokker og svøbte, som sagt, ikke sit Svar ind i uldne Talemaader. Naar man ser hen til dette, var der godt Haab hos Venstremænd om, at hvis Landstinget stillede sig i Mod sætning til Folketinget paa dette Punkt, kunde man med Fortrøstning vente, at Regeringens Svar vilde blive Landstingets Opløsning. Det var altsaa endnu den Gang Venstres Opfattelse af Landstinget og de kongevalgtes Opløselighed. Nu blæser der en anden Luft fra den Side. Svarene ere ikke ganske saa klare som den Gang. Sagen gik, som sagt, let gennem Folketinget. Jeg husker ikke i dette Øjeblik, hvor længe det varede, men jeg tror ikke, det var synderligt ud over en Maanedes Tid. Der var Medbør her i dette Ting over hele Linien for denne Sag.

Saa gik den over til Landstinget. Nu ligger den der paa 3die Samling, saa vidt jeg husker kom den derop den 11. December 1903; der har den ligget siden. Den første Samling skete der ikke noget; i den anden naaede man dog at faa afgiven en Betænkning, en Betænkning, der ganske vist ikke pegede vidt ud i Fremtiden, ikke pegede vidt ud i Retning af store Forandringer fra det bestaaende.

Jeg skal ikke her bebrejde Regeringen, at den ikke efter Landstingets Svar forelagde Sagen i Folketinget i denne Samling. Men jeg synes alligevel, at det er en noget løjerlig Fremgangsmaade, Aar efter Aar at forelægge det oppe i Landstinget, efter at Landstinget saa klart havde sagt sin Mening som i Slutningen af forrige Samling. Men paa den anden Side har det maaske været saa, at Regeringen ikke et Øjeblik har været i Tvivl om, hvorledes Folketingets Stilling til denne Sag

var. Derimod forekommer det mig, at der ved adskillige Lejligheder fra Regeringens Side har været udtalt, om ikke Vælgernes om denne Sag havde skiftet Standpunkt, en Tvivl, som sikkert er ganske uberettiget. Men hvis den højtærede Justitsminister, der talte saa klart om Landstingets Opløsning i Klosterskoven, havde haft Ledelsen, saa antager jeg, at efter at Forslaget havde været forelagt i Efteraaret, og efter at de Udtalelser vare faldne oppe i Landstinget, hvorefter det var klart, at der intet vilde blive foretaget i denne Sag, maatte det, hvis han havde holdt sine Ord fra Klosterskoven i 1903, have været taget under alvorlig Overvejelse i Ministeriet at opløse Landstinget og de kongevalgte Medlemmer med. Og det var jo muligt, at hvis der var blevet stillet Landstinget i Udsigt, at denne Mulighed var til Stede, vilde dette have været tilstrækkeligt, saaledes at det neppe en Gang havde været nødvendigt at gaa til selve Opløsningen.

Naar nu denne Forespørgsel rettes, er det for at faa klart og tydeligt Svar fra Ministerbænken om, hvad Ministeriet har foretaget sig i denne Sag i indeværende Samling. Det er sagt af den ærede Indenrigsminister, at Ministeriet med Kraft og Styrke har arbejdet for den. Vi have ikke kunnet faa Øje paa denne Kraft og denne Styrke. Jeg mistænker lige saa lidt den nuværende som den forrige Indenrigsminister for, at de ikke skulde være varme Tilhængere af dette Forslag. Men mulig har Indenrigsministeren ikke været i Stand til at fremme det paa den Maade, han har ønsket. Maaske mægtigere Kræfter, der staa over ham, ere imod, at der bliver sagt et borgerligt Ord til Landstinget om denne Sag. Den nuværende Regering forekommer mig ikke at varetage denne Sag med samme Interesse som den første Venstregering, tværtimod, og det kan vel ogsaa siges i denne Sal uden at vække Modsigelse, at denne Regering er ikke saa ganske lille en Streg til højre for den første Venstregering, vi havde her i Landet. Jeg haaber, dette kan siges uden Modsigelse. Hvis det finder Modsigelse, skal jeg kun pege paa et eneste bestemt Eksempel. Det er den nuværende Udenrigsminister. Da han kom ned i denne Sal, og Medlemmerne saa, at denne Mand var bleven Medlem af det andet Venstreministerium, da gik der en Skamfølelse gennem dem alle, og . . .